

DRŽAVNA UPRAVA I ZAŠTITA PRIRODNIH RESURSA

*Merenja su ključna.
Ako nešto ne možemo izmeriti, ne možemo ga ni kontrolisati.
Ako ne možemo kontrolisati, ne možemo upravljati njime.
Ako ne možemo upravljati njime, ne možemo ga ni poboljšavati.*

James Harrington
*Jedan od vodećih stručnjaka za
restruktuiranje poslovnih procesa*

Zakonodavstvo o životnoj sredini je svaki oblik zakona koji se bavi očuvanjem, zaštitom ili obnavljanjem životne sredine.

To je zakonodavstvo koje zabranjuje ili kontroliše eksploataciju prirodnih resursa i kontroliše zagađenje životne sredine.

Ono uključuje i zakonodavstvo koje se odnosi na opasnosti potekle iz različitih izvora, npr. izvora zračenja.

Zakonodavstvo u oblasti zaštite životne sredine vrlo je obimno i obuhvata sledeće oblasti:

- Zaštita komponenata životne sredine, npr. Zaštita kvaliteta vode i vazduha;
- Zaštita ekosistema, npr. Zakonodavstvo o zaštiti prirode;
  - Održivo korišćenje, npr. Zakonodavstvo o šumarstvu, poljoprivredi, lovu, ribolovu;
  - Procena uticaja na životnu sredinu;
  - Podsticajne mere, npr. zakoni o porezima;
  - Podsticanje tehnološke saradnje, npr. nacionalno zakonodavstvo o izvozu/uvozu tehnologije;
  - Uređivanje prirodnih resursa, npr. zakoni o rudarstvu, prikupljanju genetskih resursa;
  - Odgovornost za štetu učinjenu životnoj sredini, npr. Zakon o ZZS, Krivični zakon;
- Vlasništvo nad prirodnim resursima, npr. Ustav, Zakon o zaštiti životne sredine;
- Procena rizika/upravljanje rizikom, npr. zakoni koji se odnose na biosigurnost, hemijsku sigurnost, industrijske nesreće;
  - Upravljanje otpadom;

- Upravljanje zemljišta i njegovo korišćenje;
- Higijena, karantin, fotosanitacija;
- Obrazovanje i nauka.

Šta se može smatrati zakonodavstvom u oblasti zaštite prirodnih resursa?

1. Zakon o zaštiti životne sredine
2. Zakon o zaštiti prirode
3. Zakon o izmenama i dopunama zakona o proceni uticaja na životnu sredinu

Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine (Uprava za zaštitu životne sredine):

Uprava za zaštitu životne sredine

- **organ uprave u sastavu** Ministarstva nauke i zaštite životne sredine,

- **Poslovi državne uprave i stručne poslove** koji se odnose na:

1. sistem zaštite i održivog **korišćenja** prirodnih bogatstava, odnosno resursa (vazduha, voda, zemljišta, mineralnih sirovina, šuma, riba, divljih biljnih i životinjskih vrsta),
2. **izradu strateških dokumenata, planova i programa istraživanja u oblasti održivog korišćenja prirodnih bogatstava i obnovljivih izvora energije;**
3. izradu bilansa rezervi podzemnih voda, normativa i standarda za izradu geoloških karata;
4. izradu programa istražnih radova u oblasti osnovnih geoloških istraživanja koja se odnose na održivo korišćenje resursa, a za podzemne vode i detaljnih istražnih radova;
5. obezbeđivanje materijalnih i drugih uslova za realizaciju tih programa;
6. sistem zaštite i unapređenja životne sredine;
7. osnove zaštite životne sredine;
8. zaštitu prirode;
9. zaštitu ozonskog omotača;
10. praćenje klimatskih promena;
11. prekogranično zagađenje vazduha i vode;
12. utvrđivanje i sprovođenje zaštite prirodnih celina od značaja za Republiku Srbiju;
13. utvrđivanje uslova zaštite životne sredine u planiranju prostora i izgradnji objekata;
14. ranu najavu mogućih incidentnih situacija;
15. **poslove nacionalne banke podataka i podataka o kvalitetu voda i vazduha;**
16. zaštitu od buke i vibracija;
17. zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja;

18. proizvodnju, promet otrova i drugih opasnih materija, izuzev droga i prekursora;
19. upravljanje hemikalijama;
20. upravljanje otpadom, izuzev radioaktivnim otpadom;
21. odobravanje prekograničnog prometa otpada i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
22. uspostavljanje praćenja kvaliteta činilaca životne sredine;
23. funkciju nacionalnog komunikacionog centra sistema održivog korišćenja prirodnih bogatstava i zaštite životne sredine;
24. uspostavljanje i razvoj informacionog sistema održivog korišćenja prirodnih bogatstava i zaštite životne sredine;
25. inspekcijski nadzor u oblasti održivog korišćenja prirodnih bogatstava i zaštite životne sredine i u drugim navedenim oblastima;
26. ekološki inspekcijski nadzor na granici,
27. druge poslove određene zakonom.

MINISTARSTVO ŽIVOTNE SREDINE I PROSTORNOG PLANIRANJA

Član 20. ZoM

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja obavlja poslove državne uprave koji se odnose i na:

- prostorno planiranje i urbanizam;
- utvrđivanje uslova za izgradnju objekata;
- uređivanje stambenih odnosa i stambenog poslovanja;
- građevinarstvo;
- građevinsko zemljište;
- komunalnu infrastrukturu i komunalne delatnosti;
- poslove inženjerske geodezije;
- inspekcijski nadzor u oblasti urbanizma, građevina i komunalne infrastrukture, kao i druge poslove određene zakonom.

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja obavlja poslove državne uprave koji se odnose i na:

1. sistem zaštite i održivog **razvoja** prirodnih bogatstava, odnosno resursa (vazduha, voda, zemljišta, mineralnih sirovina, šuma, riba, divljih biljnih i životinjskih vrsta);
2. **inspekcijski nadzor u oblasti održivog korišćenja prirodnih bogatstava i zaštite životne sredine i u drugim oblastima određenim zakonom;**
3. izradu bilansa rezervi podzemnih voda, normativa i standarda za izradu geoloških karata;

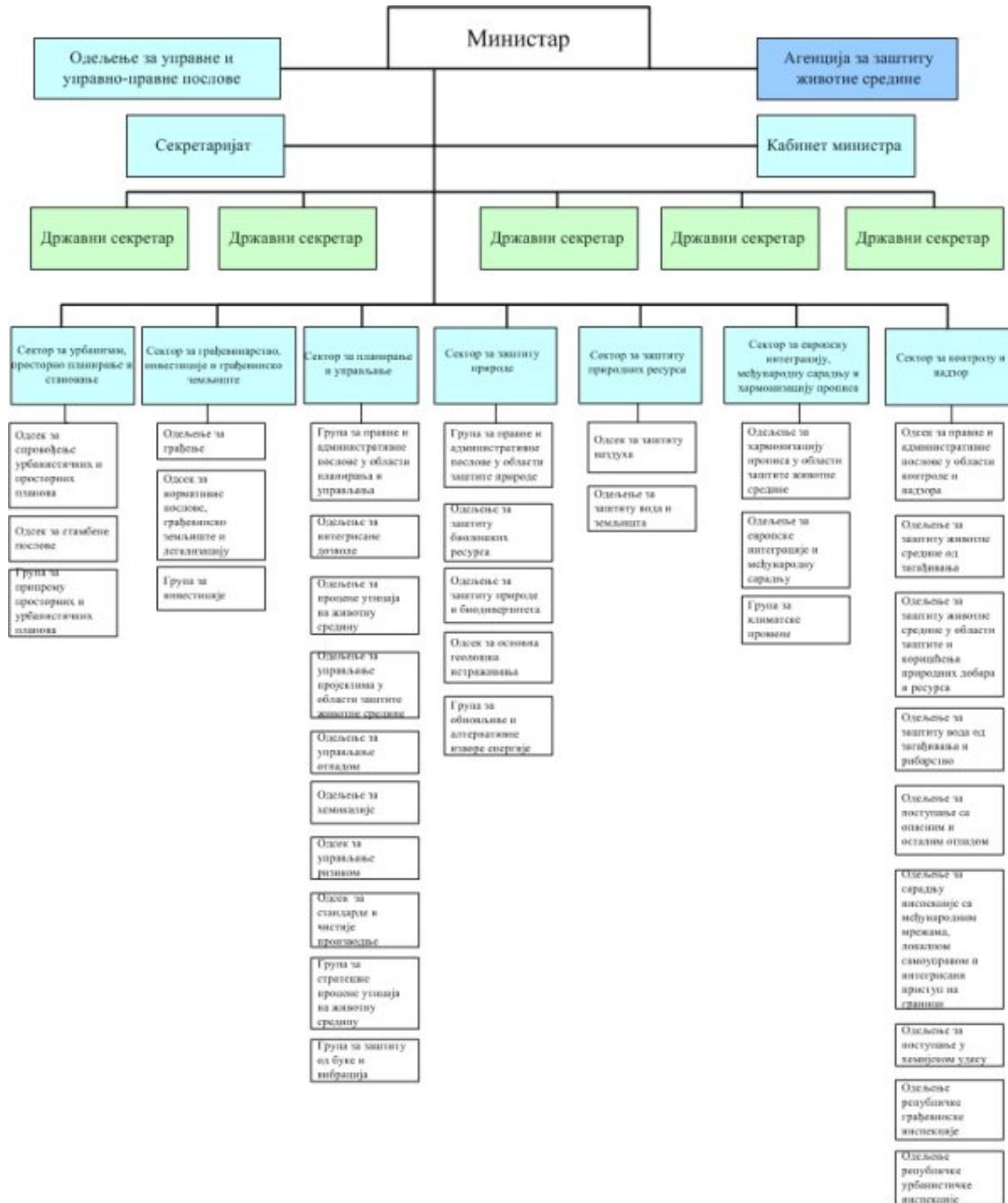
4. izradu programa istražnih radova u oblasti osnovnih geoloških istraživanja koja se odnose na održivo korišćenje resursa, a za podzemne vode i detaljnih istražnih radova;
5. obezbeđivanje materijalnih i drugih uslova za realizaciju tih programa;
6. sistem zaštite i unapređenja životne sredine;
7. osnove zaštite životne sredine;
8. zaštitu prirode;
9. zaštitu ozonskog omotača;
10. praćenje klimatskih promena;
11. prekogranično zagađenje vazduha i vode;
12. utvrđivanje i sprovođenje zaštite prirodnih celina od značaja za Republiku Srbiju;
13. utvrđivanje uslova zaštite životne sredine u planiranju prostora i izgradnji objekata;
14. ranu najavu akcidenata;
15. zaštitu od buke i vibracija;
16. zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja;
17. proizvodnju, promet otrova i drugih opasnih materija, izuzev droga i prekursora;
18. upravljanje hemikalijama;
19. upravljanje otpadom, izuzev radioaktivnim otpadom;
20. odobravanje prekograničnog prometa otpada i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
21. kao i druge poslove određene zakonom.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE, kao organ uprave u sastavu Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja sa svojstvom pravnog lica, obavlja poslove državne uprave koji se odnose na:

1. razvoj, usklađivanje i vođenje nacionalnog informacionog sistema zaštite životne sredine (praćenje stanja činilaca životne sredine, katastar zagađivača i dr.);
2. prikupljanje i objedinjavanje podataka o životnoj sredini, njihovu obradu i izradu izveštaja o stanju životne sredine i sprovođenju politike zaštite životne sredine;
3. razvoj postupaka za obradu podataka o životnoj sredini i njihovu procenu; vođenje podataka o najboljim dostupnim tehnikama i praksama i njihovoj primeni u oblasti zaštite životne sredine;
4. saradnju sa Evropskom agencijom za zaštitu životne sredine (EEA) i Evropskom mrežom za informacije i posmatranje (EIONET), kao i druge poslove određene zakonom.

Агенција за заштиту животне средине као главни координатор у прикупљању и достављању података о стању животне средине.

Организациона схема Министарства животне средине и просторног планирања

Организација

Агенција за заштиту животне средине

Одељење за праћење стања животне средине

Одсек за праћење ваздуха, климатских промена и полена

Одсек за праћење стања земљишта, вода и биодиверзитета

Одељење за мониторинг и информациони систем

Група за правне, економске и опште послове

Група за интегрални катастар загађивача

Група за национални информациони систем

Сектор за контролу и надзор

У Сектору за контролу и надзор, обављају се послови који се односе на:

- заштиту животне средине од загађивања;
- заштиту и коришћење природних добара, ресурса и рибарства;
- поступање у случају удеса;
- прилагођавање рада инспекције за заштиту животне средине на свим нивоима у Републици Србији захтевима Европске Уније у циљу спровођења Препоруке Савета Европе и Скупштине Европе о Минималним критеријумима за инспекцију заштите животне средине;
- израду извештаја и евиденција о спровођењу инспекцијског надзора;
- учешће у припреми стручних основа у изради прописа;
- припрему информација за министра и за медије;
- инспекцијски надзор у области изградње и употребе грађевинских објеката од значаја за Републику у оквиру делокруга утврђеног законом;
- заједнички инспекцијски прегледи на објектима од значаја за Републику, заједно са другим инспекцијским органима
- надзор над повереним пословима Аутономној покрајини и локалним самоуправама; сачињавање и прослеђивање управних аката у оквиру овлашћења прописаних законом и праћење закона и других прописа из делокруга рада, иницирање измене истих;
- поступање по жалбама на решење грађевинског инспектора; предлагање одговарајућих решења у сарадњи са надлежним унутрашњим јединицама
- инспекцијски надзор над применом одредаба Закона о планирању и изградњи из области просторног планирања, урбанизма и грађевине

- контрола донетих просторних планова, урбанистичких планова, урбанистичких пројеката,
- контрола спровођења планова, промена стања у простору и др.;
- припрема и вршење инспекцијског надзора над радом Републичког геодетског завода у пословима у области геодезије;
- обављање и других послова из делокруга Сектора.